

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 166 Claremont St., Toronto 2, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 15

Penktadienis, Balandžio (April) 9, 1965, Toronto, Ontario

METAI XXXIV

Kanados Premjeras Siūlo Jungtinėms Valstijoms Pertraukti Bombardavimus

CAMP DAVID. — Prezidentas L. Johnson ir Kanados premjeras L. B. Pearson čia turėjo susitikimą ir neformalią pasikalbėjimą įvairiais klausimais, o ypatingai Vietnamo klausimu. Bet atrodo, kad jie nesurado bendros kalbos, tai yra, kad jie skyrėsi savo nuomonėmis.

Diena prieš tai, kalbėdamas Philadelphijoje, premjeras Pearsonas siūlė, kad Jungtinės Valstijos nutrauktų Šiaurės Vietnamo bombardavimą, kad sudarius palankesnes sąlygas dėl pradėjimo derybų.

Po pietų ir pasikalbėjimo, reporteriai užpuolė premjerą klausinėti. Jis išsireiškė, kad Kanados vyriausybė bandė suprasti Jungtines Valstijas. Prezidentas Johnson taip pat atrodė be ūpo. Iš to sprendžiama, kad jų susitikimas nesuderino nuomonių.

Premjeras pareiškė, kad Vietnamo klausimas nėra vien Jungtinių Valstijų atsakomybė. Tuomi turi rūpintis tarptautinė bendrija.

Prezidentas Johnsonas, užklaustas, ką jis mano apie Pearsono idėją, atsakė, kad ne jo dalykas, ką kitos šalys daro. Pearsonas išreiškė savo poziciją ir labai vykusiai.

Kalbėdamas Philadelphijoje, Pearsonas pareiškė, kad nutraukimas atakų ant Šiaurinio Vietnamo sudarytų atoslugį, kurio metu gal susidarytų ga-

limybės pradėti derybas. Kada kasdien bombarduojamas, Šiaurinis Vietnamas, kaip ir galima tikėtis, pirmiausia laukia pertraukos. Kokios gi gali būti derybos nenutraukus atakų.

Jungtinės Valstijos, iš savo pusės, teisinasi, kad bombarduoja Šiaurės Vietnamą ne tik už paramą Pietų Vietnamo partizanams, bet ir norėdamas priversti Šiaurės Vietnamą tartis. Atrodo, kad Johnsono politika siekia priversti Šiaurės Vietnamą pakelti rankas ir pasiduoti. Neatrodė, kad taip bus. Šiaurės Vietnamas gaus paramos ir juo toliau, tuo tvirčiau atsikirs.

Neutralės Šalys Ragina Taikytis

WASHINGTON. — Šešiolikos neutralių šalių atstovai įteikė valstybės sekretoriui Dean Rusk pasiūlymą siekti besąlyginiai susitaikymo Vietname.

Prašymas ar siūlymas buvo paruoštas Belgrade, Jugoslavijoje, kur įvyko tų šalių vyriausybių pasitarimas.

Toks pat prašymas įteiktas Tarybų Sąjungai, Kinijai, Anglijai, Francijai, Šiaurės Vietnamui, Pietų Vietnamui, Lenkijai ir Kanadai.

Viena kopija šio prašymo įteikta ir Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui.

Laukiama, ką pirmiausiai į tai pasakys Jungtinės Valstijos.

SUĖMĖ DAR DU AF TARNAUTOJUS

MONTREAL. — Karališkoji policija praneša, kad suėmė dar du Air France orlaivų linijos tarnautojus ryšium su narkotikų šmugeliu.

Anksčiau buvo sučiupta narkotikų už \$25,000,000 ir sumti keli asmenys, jų tarpe vienas Air France tarnautojas.

OTTAWA. — Čia buvo iškilmingai palaidotas generolas Henry Duncan Crerar, buvęs Kanados armijos komandierius praėjusio karo metu Europoje. Jis buvo jau atsargoje ir turėjo 77 metus amžiaus.

PAVOJUS KONSERVATŲ LYDERIUI NUOLAT AUGA

VANCOUVER. — Davie Fulton pasiskelbė, kad jis grįžta į federalinę politiką. Jo grįžimo tikslas — išversti Diefenbakerį iš konservatų vadovybės. Fulton buvo teisingumo ministras prie Diefenbakerio valdžios.

Iš Kvebeko praneša, kad Leon Belcer kandidatuos kaip nepriugulmingas, jeigu konservatų vadu ir toliau bus Diefenbakeris.

KIEK ŽMONIŲ VALDO LIETUVĄ

Kovo 21 dieną įvyko rinkimai visose Tarybų Sąjungos respublikose. Buvo renkamos krašto tarybos, apskričių ir rajonų tarybos, miestų tarybos ir t. t. Rinkimuose dalyvavo beveik visi turintieji teisę balsuoti. Pavyzdžiui, Lietuvoje rinkimuose dalyvavo 99.92 procentai.

Tarybų Lietuvoje išrinkta 35,575 atstovai į įvairias tarybas. Tame skaičiuje 15,361 moteris.

Smerkia Agresiją, Ragina Visus Kovot

MASKVA. — Čia svečiuojasi Pakistano prezidentas Mohammad Ayub Khan. Kremliuje buvo surengti pietūs svečio priėmimui.

Pakistanas, matyti, nori paveikti Tarybų Sąjungą, kad ji neremtų Indijos Kašmiro klausimu. Bet šiuo klausimu, kaip atrodo, abi pusės sutiko nesutikti.

Kas liečia karą Vietname, kaip Khanas, taip ir Kosyginas, sakė, kad taiką mylinčios šalys turi stoti kovon. kad su laikius agresiją Indokinijoje.

Kosyginas pažymėjo, kad militarinis konfliktas, uždegtas imperialistų, nuolatos plečiamas ir plečiamas.

Londone, Anglijoje, premjerui H. Wilsonui aiškinant, kodėl jis remia JAV politiką Vietname, į parlamentą įsibrovė jaunas vyras ir sušuko:

"Tu esi negergnis už utėlius torius". Toriais vadinami konservatai.

Numušę 37 Amerikiečių Orlaivius per 2 Dienas

SAIGON. — Amerikiečių ir Pietų Vietnamo orlaiviai tęsia bombardavimą Šiaurės Vietnamo vietovių, kaip tai radaro stočių, tiltų ir t. t. Bet juo toliau, tuo tvirčiau atsikerta Šiaurės Vietnamo jėgos.

Pirmu kartu pasirodė Šiaurės Vietnamo orlaiviai. Jie nušovė du amerikiečių bomberius. (Komunistų agentūra Hong Konge praneša, kad Šiaurės Vietname per dvi dienas buvo numušta 19 Jungtinių Valstijų

Ispanija Turi Bėdos Su Savo Studentais

MADRIDAS. — Ispanijos universitetų studentai vis labiau organizuojasi ir kelia balsą reikalaudami demokratiškesnių laisvių, kad valdžia nesikištų į akademinį jų gyvenimą. Valdžiai tai kelia baisų nerimą ir susirūpinimą.

Ryšium su tuo šią savaitę policija kontroliuoja į universitetą įėjimo vartus ir duris. Universitetan Madride neleidžia nė vieno žmogaus, jeigu nėra studentas. Studentai turi parodyti savo indentifikaciją.

Tas, savo ruožtu, dar labiau erzina studentus.

Sieks Daugiau Pinigų iš Unijų

TORONTO. — Čia įvyko Naujųjų Demokratų Partijos Toronto apylinkės komiteto konferencija, kurioje Ontarijos lyderis Donald MacDonald pranešė, kad jis turės pasitarimą su unijų prezidentais ir sekretoriais dėl rėmimo Naujųjų Demokratų Partijos.

Ontarijoje yra 150,000 unijistų, kurie per savo unijas afilijavę prie šios partijos. Unijos nuo kiekvieno nario moka po 5 centus į metus.

Jis pasakė, kad partijai reikia daugiau pinigų samdymui organizatorių, kurie rekrutuos naujų partiją. Windsore, Hamiltone ir kitose vietose unijos parėmusios finansiniai samdymą tokių organizatorių.

Nekurie iš NDP veikėjų balsosį su unijomis.

ir Pietų Vietnamo orlaivų.) Amerikiečiai prisipažįsta, kad tik 6 orlaiviai žuvo per dvi dienas. Kiniečių žinios sako, kad per dvi dienas buvo numušta 37 orlaiviai. Antiorlaivinis apsigynimas nuolatos tvirtėja.

Įdomu pažymėti, kad amerikiečiai nenumušė nė vieno Šiaurės Vietnamo orlaivio. Jų buvo tik keturi orlaiviai.

Pietų Vietname, partizanai nuvertė nuo rėlių traukinį ant pagrindinės Pietų Vietnamo linijos, 10 mylių į šiaurę nuo Saigono. Septyni asmenys buvo sužeisti. Bet 250 jardų gelžkelio buvo suardyta. Garvežys ir du vagonai buvo numesti nuo bėgių.

Šis įvykis rodo, kaip arti sostinės veikia liaudies partizanai.

Amerikiečių palaikomos valdžios kontrolėjė są didesnieji miestai, bet ir juos apriūpinti dažnai tenka naudoti orlaivius. Susisiekimai tarp miestų kontroliuojamas partizanų.

Amerikiečiai sako, kad jie atgabens daugiau kariuomenės. Taipgi busi pravesta kampanija padidimui Pietų Vietnamo jėgų. Amerikiečiai užsispyrę žūt būt išsilaikyti Vietname.

Vienas vyras buvo suimtas su nešiojamu radio, kuriame buvo rasta dinamito bomba. Jis prisipažinęs, kad turėjęs įsakymą išeksploduoti viešbutį, kurį skaitlingai lankė amerikiečiai. Esą daugiau tokių su bombomis radijo aparatuose.

Vokiečiai Neleido Brandtui Keliauti

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos sienos sargyba neleido Vakarų Berlyno majorui Willy Brandtui sugrįžti į Berlyną iš Vokietijos savo automobilium. Jis turėjo grįžti į Hamburgą, iš kur paėmė orlaivį.

Rytų Vokietijos sienos sargyba taipgi neleido automašinis keliauti į Berlyną Vakarų Vokietijos parlamento atstovams, kurie užsimanė laikyti posėdžius Berlyne. Jie turės skristi orlaiviais.

Vakarų Vokietijos valdžia visokiems būdais stengiasi įrodinti, kad Vakarų Berlynas yra dalis Vakarų Vokietijos. Rytiečiai nepripažįsta tokio teigimo.

Wilsonas Tarėsi su Prezidentu De Gaulle

PARYŽIUS. — Britanijos premjeras H. Wilson tarėsi su prezidentu De Gaulle dvi dienas. Ir atrodo, kad šių šalių santykiai po šio pasitarimo žymiai pagerės.

Abudu sutiko, kad moderniška technologija prielanki didžiosioms jėgoms. Kitai sakant, didžiosios jėgos gali geriau pasinaudoti technologija. Mažesnėms jėgoms esą reikalinga jungti savo jėgas, kad galėtų pasinaudoti ta technologija.

Kaip toliau vystysis Britanijos ir Francijos santykiai, sunku pasakyti. De Gaulle nelabai patenkintas Britanijos tūpėlojimu prieš Jungtines Valstijas.

Nuosavybė Tarybų Sąjungoje

Kiekvienoje šalyje yra gamtos turtų, yra gamyklos, bankai, transportas, ryšių priemonės, gyvenamieji, kultūriniai, būtiniai pastatai. Kam visi šie turtai priklauso? Nagi, kaip kur: pagal tai, kur kokias santvarka. Kapitalistinėse šalyse minėti turtai priklauso daugiausia kapitalistams, žemvaldžiams, bankininkams, yra jų privati nuosavybė, kurią jie panaudoja sau lobti, kitiems žmonėms išnaudoti. Tarybų Sąjungoje egzistuoja socialistinė visuomeninė nuosavybė, o tai reiškia, kad čia iš esmės viskas priklauso visuomenei, liaudžiai.

Socialistinė visuomeninė nuosavybė yra dviejų formų: valstybinė ir kooperatinė - kolūkinė. Koks tarp jų skirtumas?

Valstybinė nuosavybė yra aukštesnė forma, nes ji yra visos valstybės — visos liaudies nuosavybė. Valstybei Tarybų Sąjungoje priklauso žemė ir jos gelmės, miškai, vandenys, fabrikai, visų rūšių transportas, kasyklos, bankai, ryšių priemonės, tarybiniai ūkiai, remonto - technikos stotys kaime, buitinės įstaigos, visi valstybės išdomis statyti namai.

Kooperatinė - kolūkinė nuosavybė yra grupinė nuosavybė, atsiradusi, suvisuomeninus valstiečių, amatininkų gamybos priemones ir jiems savanoriškai sukūrus kooperatyvus arba kolūkius. Kooperatinė - kolūkinė nuosavybė apima gamybos priemones su gyvu ir negyvu inventoriumi, produkcija, kurią gamina kolūkis ar kooperatyvas, o taip pat jų kultūrinius ir buitinius pastatus. Praktiškai Lietuvoje (kaip ir visoje Tarybų Sąjungoje) kooperatinė - kolūkinė nuosavybė egzistuoja kolūkiuose, žvejų artelėse, vartotojų ir gyvenamųjų namų statybos kooperatyvuose.

Kai kuriems mūsų skaitytojams gali būti nelabai aišku: juk valstybinė nuosavybė, o taip pat kooperatyvai yra ir kapitalistinėse šalyse. Kuo tad skiriasi nuo minėtų nuosavybės formų Tarybų Sąjungoje? Pirmiausia, kapitalistinėse šalyse valstybinė nuosavybė nėra vyraujanti. Jos savininkas yra buržuazinė valstybė, esanti kapitalistų klasės viešpatavimo įrankiu. Atsiranda ji taip pat kitaip: Tarybų Sąjungoje valstybinė nuosavybė atsirado, kai socialistinė revoliucija atidavė liaudžiai pagrindines gamybos priemones, kurios priklausė kapitalistams ir dvarininkams. Buržuazinėje šalyje valstybinė nuosavybė atsiranda, statant įmones iš valstybės biudžeto, o taip pat nacionalizuojant atskiras įmones. Socialistinė kooperatinė - kolūkinė nuosavybė, taip pat kaip ir kapitalistinėse šalyse kooperatinė nuosavybė, yra grupinė nuosavybė, tačiau jos pagalba neišnaudojami darbo žmonės.

Tarybų valstybė taušoja ir

gausina valstybinę, o taip pat ir kooperatinę - kolūkinę nuosavybę. Kolūkiai ir kooperatyvai gauna nemažą valstybinę paramą. Pasižvalgykime po Tarybų Lietuvą. Čia nuo seno vienas vertingiausių krašto turtų yra miškai. Dabar miškai naudojami labai saikingai, kasmet užveisiami šimtai hektarų atžalynų. Saugoma miškų bei vandenų gyvūnija.

Užsiminėme tikrai apie gamtos turtus, tačiau nepalyginamai greičiau gausėja didžiausias turtas — Lietuvos pramonė. Valstybė taip pat stato gyvenamuosius namus, kultūros įstaigas ir kitokius pastatus.

Todėl valstybinę bei kooperatinę - kolūkinę nuosavybę dori piliečiai saugo ir taušoja kaip savo. Reikia žinoti, kad įmonė ar kolūkis, kuriame žmogus dirba, yra jo pragyvenimo šaltinis. Kuo geresnė tvarka bus įmonėje ar kolūkyje, tuo geriau gyvens jis pats. Todėl darbininkai ir kolūkiečiai skatinami taušyti medžiagas ir žaliavas, stengtis prailginti mašinų ir pastatų tarnavimo laiką.

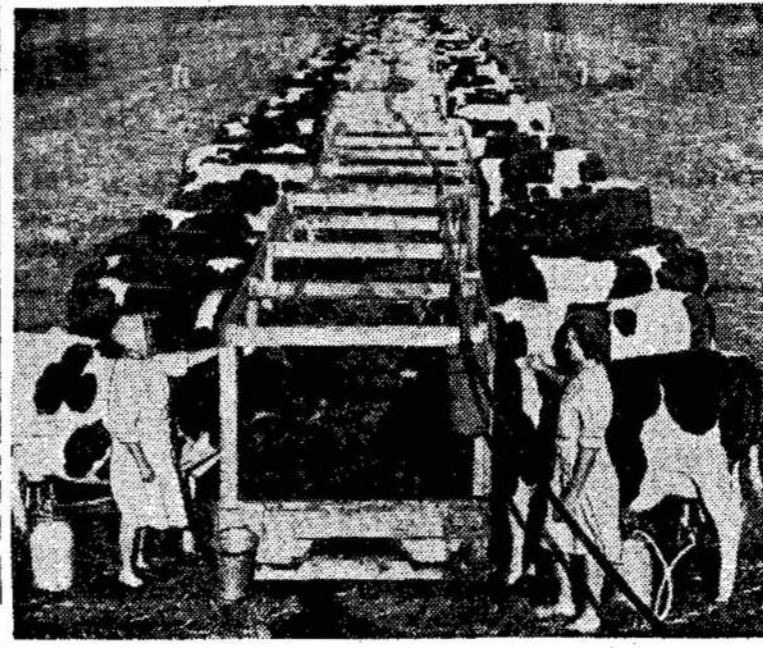
Greta aukščiau minėtų dviejų nuosavybės formų, Tarybų Sąjungoje yra ir asmeninė nuosavybė. Ji apima darbo pajamas ir santaupas, privačius namų ūkio reikmenis, asmeninio naudojimo reikmenis. Kiekvienas Tarybų Sąjungos pilietis gali įsigyti iš darbo pajamų namą, automobilių ir kitus jam reikalingus daiktus. Tačiau savo asmeninių pajamų jis negali paversti kapitalu kitiems išnaudoti. Valstybė neleidžia asmeninę nuosavybę panaudoti prieš kitų piliečių ir valstybės interesus.

Atskira asmeninės nuosavybės rūšis yra asmeninis kolūkiečio kiemo ūkis. Pagal žemės ūkio artelės (kolūkio) nuostatus kiekviena kolūkiečių šeima gali turėti nuosavą namą, ūkinius pastatus, gyvulių bei paukščių ir smulkų žemės ūkio inventorių. Sodybinį sklypą valstybė duoda kolūkiečiui nemokamai, neribotam laikui. Jo kolūkietis negali parduoti ar dovanoti. Jis šią žemę naudoja daržui ar sodui. Visa produkcija, kurią kolūkietis gauna iš šito sklypo, priklauso jam.

A. Aiškūnis
Ekonomistas

DAR VIENA VAISTŲ GAMYBOS ĮMONĖ

Naujas medicininių preparatų fabrikas statomas Kauno mėsos kombinate. Ši įmonė sunaudos mėsos pramonės atliekas. Iš vadinamosios endokrininės žaliavos — gyvulių liaukų — čia bus gaminami įvairūs organopreparatai. Pagrindiniai gamybos procesai bus mechanizuoti ir automatizuoti. Fabrikas pradės veikti ateinančiais metais. Tai bus viena stambiausių tokios rūšies įmonių Tarybų Sąjungoje.

Kretingos tarybinio ūkio karvių ferma

VATIKANAS IR III REICHAS

Prancūzų žurnale "Express" buvo išspausdinta eilė diplomatinė dokumentų apie Vatikano santykius su hitlerine Vokietija. Kai kuriuos jų pateikiame skaitytojams.

1939 m. Popiežius Pijus XII daro spaudimą Lenkijai

Iš Lenkijos užsienio reikalų ministro Beko slapto laiško:

"Rugpjūčio paskutiniomis dienomis popiežius vėl kreipėsi į mus, aiškindamas, jog Pamario ir Gdansko atidavimas galėtų išgelbėti taiką" (Hitleris, prieš užpildamas Lenkiją, reikalavo iš jos išsižadėti Pamario ir Gdansko. — Red.). Atsakiau, jog tokio demašo paskelbimas įžeistų mūsų krašto katalikų daugumos jautriausius jausmus".

Simpatijos hitlerinei Vokietijai 1940 m.

1940 m. sausio 1 d. Vokietijos reikalų patikėtinis Vatikanui pranešė savo vyriausybei:

"Popiežius, pareiškęs savo pastovias simpatijas Vokietijai per priėmimą, kurį pratęsė daugiau negu protokolu numatyta, gana spontaniškai pabrėžė, kad paplitusioji nuomonė, būk jis priešingas totalitarinėms (t. y. fašistinėms — Red.) valstybėms, yra klaidinga. Italijos pavyzdys įrodo visai priešinga ir liudija, jog abipusis supratimas ir geri santykiai yra visiškai galimi".

1940 m. Vatikanas pateisina tautų pavergimą

Hitlerinei Vokietijai paveręs Daniją ir Norvegiją, Vatikanos spaudos organas "Observatore Romano" rašė:

"Norvegijoje yra tik du tūkstančiai katalikų. Iš to seka — nepriklausomai nuo griežto moralinio įvertinimo — praktiškas požiūris: Apaštališkas sostas turi galvoti apie 30 milijonų vokiečių katalikų".

Vatikanas ir hitlerinė agresija prieš TSRS

Hitlerinei Vokietijai užpuolus TSRS, ambasadorius Bergeną pranešė iš Vatikano:

"Artimuose Vatikanui sluoksniuose ši naujoji karu fazė sutikta su pasitenkinimu ir ji sekama su ypatingu susinteresuotumu".

1941 m. lapkričio 17 d. ambasadorius Bergeną rašė:

"Ispanijos ambasadorius prie Apaštališkojo sosto J. Mesija, sugrįžęs po keturių mėnesių atostogų ir popiežiaus priimtas privačioje audiencijoje, pasakoją man, kad, vykdydamas Franko instrukciją, pranešęs popiežiui: informaciją, jog fiureris (t. y. Hitleris — Red.) tariamai pareiškęs Kaudiljui, esą Pijus XII — fiurerio priešas, yra neteisinga. Popiežius pareiškęs, kad tuo nuosirdžiai džiaugiasi, nes visuomet jautė gilią simpatijos jausmus ne tik Vokietijai, bet ir susižavėjęm dideliais fiurerio privalumais".

1943 m. liepos mėn. naujas hitlerinės Vokietijos ambasadorius Vatikanui fon Veicekeris įteikė savo skiriamuosius raštus. Ta proga jis parašė Berlynui:

"Popiežius perdavė man savo sveikinimus ir linkėjimus fiureriui ir prisiminė užsienio reikalų ministro apsilankymą Vatikanui. Popiežius kalbėjo apie savo patirtį su komunistais Miunchene 1919 metais. Jis pasmerkė neprotingą "besąlyginę kapituliaciją" formulę, skelbiamą mūsų priešų. Pareiškęs, šiuo metu nematąs jokio pagrindo konkrečiai tai-

kos iniciatyvai. Pusę valandos trukusio susitikimo metu popiežius reiškė savo mintis be ypatingo pakilimo, bet su atspalviu paslaugumo, kuris — kai buvo paliestas kovo prieš bolševizmą klausimas — pavirto bendrų interesų su Reichu pripažinimu".

1943 m. spalio mėn. Berlynas nutarė išstremti iš Romos 8 tūkstančius žydų, kurie vėliau turėjo būti sušaudyti. Dalis žydų rado prieglobstį vienuolynuose ir bažnyčiose. Hitlerininkai dėsė, privengdami Vatikano įsikišimo. Pagaliau nutarimas įvykdytas. 1,700 žydų išvežta į Osvencimo koncentracijos stovyklą. Popiežius nepareiškęs jokio protesto. Veicekeris pranešė:

"Nepaisant daromų iš įvairių pusių spaudimų, popiežius nepareiškęs bet kokio demonstratyvaus pareiškimo prieš žydų išstremimą. Nors jis turėjo atsisvegti, kad jo poziciją šiuo klausimu gali panaudoti mūsų priešai ir anglosaksų šalių protestantiškieji sluoksniai antikatalikiškos propagandos tikslais, popiežius šiame keblame reikale padarė viską, jog nesukomplicuotų santykių su Vokietijos vyriausybe ir vokiečių organais Romoje".

Šie dokumentai įtikinančiai rodo, kad popiežius Pijus XII ir Vatikanas atvirai rėmė hitlerinės Vokietijos priemones, pateisindavo jas, darė viską, kad laimėtų Hitlerio nežmoniški svaicijojimai. Dabartiniu metu Vatikanas daro dideles pastangas, siekdamas pateisinti popiežiaus Pijaus XII politiką ir pavaizduoti jį tikinčiųjų akyse, kaip atsidavusį ir patikimą Kristaus vietininką žemėje. Konkretūs faktai, netgi pačių hitlerininkų palikti dokumentai, liudija, kad Vatikanui tenka rimta atsakomybė už Lenkijos tragediją 1939 metais, už eilės Europos šalių pavergimą, už klasingai sukeltą Vokietijos - Tarybų Sąjungos karą, už masines nekaltų žmonių žudynes.

J. R.

(Mokslas ir Gyvenimas)

PITTSBURGH, PA.

Mirus Rameikienei

Torontietės Stelos Kubilinskienės motinai, reiškiamė liūdinčiai dukteriai ir žentui Kubilinskams mūsų širdingą užuojautą.

A. A. Gužauskai
F. E. Laurusevičiai
J. A. Ylai
J. M. Milleriai
M. Paužienė
V. L. Ramanauskai
S. G. Kuisiai
J. B. Morkunai
I. I. Rukai
Kudrevičiai
M. A. Guobai
J. E. Račiai
P. Alsknis
F. D. Raulinaičiai

Ch. Morkunas
F. Bočiulis
H. Dabravolskienė
A. Pažėrienė
Tamašauskas
J. M. Masiokai
M. Šimonienė
J. R. Kuktarai
P. S. Pajuodžiai
K. F. Kilikevičiai
V. Matonis
P. M. Daugėlai
E. Jarienė
J. N. Berškiai

Toronto, Ont.

Iš Kanados Gyvenimo

Parlamentas Ottawoje priėmė kontribucinės senatvės pensijos planą. Lieka tikta senatui užgirti. Manoma, kad jis taip pat ilgai negaiš ir užgirs.

Mokesčiai pagal šį planą bus pradėti išskaityti iš algų ir nepriklausomai uždarbiaujančių pajamų su pradžia 1966 metų, o pensijos bus pradėtos mokėti su pradžia 1967 metų.

Mokesčiai bus 1.8 procento uždarbio. Bus privalomi visiems, kurie uždirba nuo \$600 iki \$5,000 į metus. Dešimčiai metų praėjus nuo įstatymo įsigalėjimo, pensija (maksimum) bus \$104 į mėnesį. Paprastai, bus mokama 4-ta dalis uždarbio, nuo kurio bus mokami mokesčiai į pensijų fondą.

Senatvės pensija, kuri mokama visiems pasiekus 70 metų amžiaus, pasilieka kaip buvo. Bet su 1970 metais bus mokama pasiekus 65 metų amžių.

Keistas dalykas vyksta ryšium su olandų imigrantų Bergsmų aplikacija dėl pilietybės. Federalė valdžia pranešė, kad Bergsmų byla bus apeliuojama į Aukšč. Kanados teismą ir federalė vyriausybė apmokės bylos išlaidas.

Kitaip sakant, vyriausybė apmokės išlaidas teismo, kuris nukreiptas prieš ją pačią. Tą patį galėtų padaryti pataisydama įstatymą, pagal kurį Ontarijos teismo teisėjas atsisakė panaikinti lokalinio teisėjo sprendimą, kad Bergsmai negali tapti Kanados piliečiais dėl to, kad jie netiki į dievą.

Bei jeigu ir Kanados Aukščiausias teismas išneš tokį pat sprendimą, tada federalė valdžia eisianti prie pakeitimo įstatymo.

Atrodo labai keista, kai demokratinėje šalyje ir atominėje galyne tokie dalykai gali vykti.

Federalio parlamento narys Dr. Stanley Haidasz pranešė, kad jo atsiklausimas savo konstitucijos žmonių opinijos parodė, jog 53 procentai jo konstitucijos žmonių pritarė pripažinimui Kinijos ir užmezgimui diplomatinį ryšių.

Prieš pasisakę tik 17.1 procento. Kiti nepareiškę savo nuomonės.

64 procentai pasisakę prieš numušimą balsavimo amžiaus iki 18 metų amžiaus. 81 procentas pasisakę už vyriausybės loterijas. 54 procentai pasisakę prieš panaikinimą mirties bausmės.

Toronto metropolio taryba priėmė biudžetą iš \$209,749,000. Tai \$3,679,000 daugiau, negu praėjusiais metais.

Visa eilė tarybos narių išsireiškė, kad greitai laiku Toronte žmonės negalės būti namų savininkais dėl aukštų taksų. Aukšti taksai ne vieną savininką taip prispausią, kad savo vaikų negalėsia leisti į aukštesnį mokslą.

Kanadietis

Ko Jie Taip Bijō

N. Aukštuolis

Aną dieną sujaudino Kanados žmonės žinia, kad Winnipege imigracijos pareigūnai pasielgė labai negražiai. Jie sugriebė amerikietį, Minnesotos universiteto profesorių Mulfordą Q. Sibley, ir išvarė iš Kanados. Profesorius kvietė Moterų Balso Winnipego skyrius pakalbėti dienos klausimais. Vėliau CBC atstovai norėjo pasikviesti dėl interviu, bet ir jems nepavyko.

Kodėl gi tie imigracijos pareigūnai taip išsigando profesoriaus Sibley?

Kaip ir galima tikėtis, jie, nieko nelaukdami, užklausė jį, ar jis ne komunistas. Mat jis dalyvauja pacifistų (kvekerių) judėjime prieš karą. Be to, jis esąs už laisvę žmonėms diskutuoti viską laisvai. Sykį išsitaręs, kad būtų gerai, jog studentų tarpe būtų visokių grupių, įskaitant komunistų, kad studentai galėtų debatuoti ir spręsti įvairias problemas.

Minnesotos gubernatorius Karl Rolvaag, protestuodamas prieš profesoriaus išdeportavimą, štai ką parašė apie profesorius Sibley:

"Man malonu pažymėti, kas liečia asmeninį nuoširdumą, teisingumą ir aukštą moralinį profesoriaus Sibley charakterį. Kaip lyderis pasauliniame pacifistų judėjime, jis laikomas įžymiu mokytoju ir švietėju ne tik čia, bet per visas Jungtines Valstijas taipgi".

Taigi, imigracijos valdininkai Winnipege sutepė Kanados vardą. Jie pademonstravo makartizmą, parodė, būk Kanada yra labai išsigandusi laisvų idėjų.

Ryšium su tuo reikia atsiminti, kad neseniai buvo viršun iškilęs kitas amerikietis. Tai fašistų lyderis. Su tuo nebuvo

Felix Fitzgerald, viena iš Kanados francūzų televizijos žvaigždžių. Nuo dabar ji dalyvaus programoj "French for Love".

taip griežtai elgiamasi.

Dažnai Kanadon lankosi dipukų veikėjai, net pasižymėję nekaltų žmonių žudymais praėjusio karo metu. Jų nesulaiko imigracijos valdininkai, jiems leidžiama šinkuoti Kanadoje fašistines idėjas.

TORONTO. — Čia buvo suimti keturi asmenys, kurie kaltinami suokalbyje apgaudinėti visuomenę. Jie buvo paleisti po užstatu \$10,000 už vieną.

Jie pardavinėjo aluminijaus "sidingus" — lentas sienoms dengti.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

UKRAINSKA KNYHA

Ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tft iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogians! Ir Greičiaus! Patarnavimą Multas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEGE: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

21-nos Dienos Ekskursija į Lietuvą

nuo liepos 22 d. Ekskursinė kaina \$993.00, viskas įskaitoma. Rubežiuotas skaičius vietų.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balsas" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius. Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokėstį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų dėl 1965 metų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$4.50; "Mokslas ir gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį šiais metais, kad gavus nuo liepos 1 d. 1965.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

DAROSI DAR LABIAU NEAIŠKU

Dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo komisija jau daug laiko praleido klausinėdama įvairias organizacijas ir individualus ryšium su dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo klausimu. Ir juo toliau ji brenka į mišką, tuo sunkiau darosi suprasti, kas iš to išeis. Nuomonės tokios margos, ne vienodos. Ir ką ta komisija galės pasiūlyti?

Iš šalies žiūrint, atrodo, kad komisija nebus pajėgi pasiūlyti ką nors konkrečiau. Pirmiausiai todėl, kad jos galia apribota. Ji svarsto tik dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo klausimą. O tai nėra pagrindinis Kanados krizės klausimas. Ir jis nėra praktiškai įgyvendinamas. Kam čia kokia nauda būtų, jeigu ir visi kanadiečiai kaip nors susikalbėtų ir francūziškai?

Pagrindė klausimo yra konstitucija. Francūzai nori ne tiek dvikalbės Kanados, kiek dvalstybinės Kanados. Kitaip sakant, kad Kanados konfederacija susidėtų iš dviejų valstybių. Bet šis klausimas nėra taip lengvai išrišamas. Iš vienos pusės, reikia iš pagrindų pakeisti konstituciją. Kita, Kvebekas nesudaro nei trečdalis Kanados gyventojų. Ir tai ne visi francūziškai kalbanti. O norint padaryti, kad būtų sąjunga tarp dviejų valstybių, tai abi Kanados turėtų turėti lygias teises valdžioje ir visame kame.

Kipre buvo sudaryta valstybė iš turkų ir graikų. Turkai, kad ir mažumoje būdami, gavo tokias teises, kad jie galėjo atsistoti ant kelio Kipro vystymuisi. Be jų užtikrinimo ji negalėjo net biudžeto priimti. Kitaip sakant, turkų mažuma turėjo veto teisę. Kanada netoli nueitų įsteigusi tokią tvarką.

Atrodo, kad Kanadoje reikėjo ir tebereikia auklėjimo, kad kiekvienas jaustųsi kanadiečiu pirmojo vietoj, nežiūrint to, kokia jo kilmė, kokia prigimta kalba. Varžybos tarp anglių ir francūzų neduos nieko gera. Šiame klausime gal daugiausia kalti anglai, kurie, nors ne visi, visur bruko britiškumą. Tradicijos tradicijomis, bet ne visada jos neša naudą.

JUNGTINIŲ VALSTIJŲ AIDAS

Kai ėjo debatai vėliavos klausimu, kas tai išsireiškė, kad ne tiek svarbu, kokia bus vėliava, bet ant kokios Kanados ji plevėsuos. Buvo pasakyta labai didelė tiesa. Ištikro, Kanados veidas svarbiau, negu vėliavos spalva ar simboliai.

Šiomis dienomis Naujų Demokratų Partijos lyderis T. C. Douglas pasakė kitą svarbų dalyką apie Kanadą. Jis, kalbėdamas nominacijų mitinge Toronte, kaltino premjerą Pearsoną veikiant kaip Jungtinių Valstijų užsienio politikos aidas (atgarsis).

Kanada, sakė jis, akiai seka Jungtinių Valstijų vadovybę; "kalba taip, kaip pageidauja iš jos; daro taip, kaip yra pageidaujama, ir netenka pagarbos visame likusiame pasaulyje".

Dėl to Kanada nieko nekalba apie karą Vietname, nepripažįsta Kinijos, nebalsavo už jos priėmimą į Jungtines Tautas.

"Be abejonės", sakė jis, "kad negerai turėti valdžią, kuri yra tik didesnės ir galingesnės šalies aidas".

ŠIAURUS KARAS

Karai, žinoma, visuomet buvo žiaurūs. Bet senovėje karai vykdavo daugiausia tarp kareivių. Dabargi, ypač Pietų Vietname, labai kenčia ir civiliai. Vietnamiečiai išbombardavo mokyklą, prazudydami virš 50 žmonių, kurių tarpe buvo 45 vaikai. Kiti išeksplodavo bombą prie Jungtinių Valstijų ambasados. Čia vėl žuvo daugiausia civiliai.

Amerikiečiai degina krūmus, miškus, skleidžia dujas, kurios vienodai liečia ir civilinius žmones. Taip tai kraštas naikinamas, žmonės žudomi. Tai necivilizuota, nekrikščioniška! Bet Jungtinių Valstijų karo vanagai verčia vyriausybę eiti toliau, bombarduoti didžiuosius šiaurės Vietnamo miestus. Grumoja net atominėmis bombomis, jeigu kiniečiai stotų talkon šiaurės Vietnamui apsiginti. Baisu! Baisu!

Trakai — dailininkų mylima vieta.

AR JIE PAKLAUSYS

Vis daugiau ir daugiau amerikiečių reiskia viešai savo opoziciją Johnsono vedamam karui Vietname. Tų amerikiečių tarpe yra ir pasauliniai pagarsėjęs kolumnistas Walter Lippmann. Štai ką jis sako apie karą Vietname:

Karas Vietname pasiekė tokią padėtį, kad prezidentas grumiasi su labai svarbiais ir likimą sprendžiančiais nutarimais. Nes oficialė karo teorija, kurią paruošė generolas Maxwell Taylor prezidentui Kennedžiui ir sekretorius McNamara prezidentui Johnsonui, pasirodė netinkama. Saigono valdžia nepajėgė nutildyti Pietų Vietnamą net ir su pagalba Amerikos amunicijos, pinigų ir 25,000 militariųjų patarėjų. Kritiškųjų faktorium šiandien yra tas, kad dėl visų praktiškų tikslų Saigono valdžia neteko kontrolės šalyje, o jos pasekėjai vis labiau izoliuojami miestuose.

Keliai ir gelžkeliai, risantieji miestus, vietkongų nukirsti. Miestai dabar turi būti aprūpinti dideliame laipsnyje oru ir jūromis. Tokią reikalų padėtį gerai raportavo Mr. Richard Dudman visoj eilėj pranešimų St. Louis Post-Dispatch laikraščiui, ir jo patyrimai svarbiaisiais klausimais patvirtinami, nors dar ne viešai, gerai informuotuose rateliuose Washingtono.

350,000 Vyrų

Geriausias įrodymas, kad Dudmano pranešimai yra gana teisingi, yra tas, kad Pentagono ir Valstybės departamente didėja spaudimas pasiūsti į Pietrytinę Aziją Amerikos pėstininkų. Vėliausias apskaičiavimas yra, kad prezidentas turėtų būti pasirengęs pasiūsti 350,000 Amerikos kareivių, nors tas priverstų jį įsakyti mobilizuoti rezervistus ir rekrūtus.

Šis reikalavimas Amerikos sausumos jėgų yra logiškas ir neišvengiamas pasėkos visiško Saigono valdžios susmukimo kaimuose. Netekęs krašto, Saigonas neteko militarinės jėgos resursų. Todėl jis neteko priemonių karui laimėti Oficialiai apskaičiavimai šiandien teigia, kad Saigono vyriausybė turi

tvirtesnes jėgas, negu Viet Kongas, santykiu beveik penkių prieš vieną. Patyrimas rodo, kad nei vienas partizaninis karas nebuvo laimėtas su tokia mažą viršijimo santykiu. Apkskaičiuojama, kad Malazijoje britai ir malajiečiai, kurie kovojo prieš vietinius kiniečius partizanus, turėjo viršų 50 vyrų prieš vieną. Kipre, kur jie pasidavė, britai turėjo didžiai viršijantią jėgą. Alžirijoje, nors Prancijos armija turėjo neabejojantią viršenybę, kraštas pasidarė neišlaikomu. Tai trūkumai Pietų Vietnamo militarinių jėgų, kurie paaiškina, kodėl reikalaujama dabar, kad amerikiečiai užpildytų vietą.

Kelias tas pats

Po dviejų mėnesių bombardavimo šiaurės Vietnamo, matosi aiškiai taipgi, kad bombardavimas nepakeitė karo eigos. Kaip pasėka šito nusivylimu, prezidentas spaudžiamas plėsti bombardavimą apgyventų centrų apie Hanojų ir Hainfoną.

Nėra abejonės, kad Amerikos oro jėgos gali sunaikinti šiaurės Vietnamą ir, jeigu Kinija įsikištų, padaryti daug žalos Kinijoje. Bet jei mes turėtume 350,000 vyrų Amerikos armiją Pietų Vietname ir išplėstume karą ore, mes turėtume ant savo rankų gana didelį karą be perspektyvos surasti išeitį.

Norint realizuoti, tai yra parduoti platesnį karą, mums sekretorius McNamara ir kiti sako, kad šis kakras yra sprendžiamasis bandymas dėl ateities. Jis nusprendė ateities "Išlaisvinimo karus". Tai giliai ir pavojingai klaidingas supratimas, ir jis rodo apgailėtiną stoka žinojimo ir supratimo revoliucinių sukilimų mūsų gyvenamaj gadyne. Jis mano, kad revoliucinius sukilimus prieš esamus autoritetus paruošia Pekine ar Maskvoje, ir kad jie neįvyktų, jeigu jie nebūtų kurtomi, remiami ir vedami iš vienos ar kitos komunizmo sostinės. Jeigu tas būtų tiesa, revoliuciniai judėjimai galėtų būti sulaukyti syki ir ant visados sunaikinant Pekiną ar Maskvą. Jie mažai žino apie hidrą, jeigu jie mano, kad hyd-

ra turi vieną galvą ir kad ji gali būti nukirsta.

Ne vienas šaltinis

Patyrimas rodo, kad nėra vieno centralinio revoliucinių sukilimų šaltinio mūsų gadyne. Kas gi bendra tarp Airijos sukilimo, žydų sukilimo Palestinoje, civilinio karo Kuboje, arabų sukilimo Alžirijoje, hukų sukilimo Filipinuose? Viskas, kas bendra jiems, tai griežtas nepasitenkinimas esama tvarka ir mažumos nepasitenkinusiųjų ryžtas net mirti bandant nuversti ją.

Kas sumaišė daugelį gera trokštančių amerikiečių tai tas, kad nekuriuose tuose sukilimuose, bet toli gražu ne visuose, komunistai tapo sukilimo lyderiais. Bet tas nereiškia, kad jiems priklausė sukilimas. Pasipriešinimas naciams Prancijoje ir Italijoje turėjo didelę dalį komunistų tarp aktyvių partizanų. Bet po dvidešimties metų Prancijos prezidentu yra generolas de Gaulle.

Būtų naudinga atsižadėti nedakepto manymo, kad karas Pietrytinėje Azijoje bus sprendžiamu įvykiu ateities revoliucinių sukilimų pasaulinėje eigoje. Revoliucija yra naminis produktas, ir ji negali būti išrauta nusveriančiai ir visam laikui — daleiskime, kad mes turėtume tokias didybės deliuzijas — sumindžiojant Kiniją. Pietrytinėje Azijoje įsivėlėme į vieną iš daugelio sukilimų prieš seną režimą, ir mes nei kiek nepagerinsime dalykų švaistydami si aplink nuolatatos didėjančių prievartavimų.

Negali Sukritikuoti, Tai Imasi Šmeižto

Kongresmanas William L. Dickinson iš Alabamos, negalėdamas negrų teisių gynėjų sukritikuoti ar kaip kitaip paneigti, griebiasi slykščiausio šmeižto.

Girdi, maršutojai iš Selmos į Montgomerį girtuokliavo, kėlė lytines orgijas ir visaip kitaip ištvirkavo. Jis taipgi teigė, būk komunistų partija ir jos simpatikai atsakominge už visas bėdas Alabamoje. Komunistai finansavę ir visaip kitaip rėmę maršutotojus ir kitus kovotojus už negrų teises.

Maršavimo dalyvius sudarę komunistai, avantiūristai, bytnikai ir prostitutės. Negrų būvę tikrai įrankiai. Jie būvę surektrutuoti pažadant po \$10 į dieną, taip gi ir lytinį pasitenkinimą kaip vyrams, taip ir moterims.

"Laisvoji meilė šioj grupėj ne tik teisinama, bet ir drąsinama", sakė jis. "Tai faktas ir jų gyvenimo būdas".

Tame, žinoma, nieko naujo. Visuomet reakcionieriai bent kokį pažangų, demokratinį judėjimą stengiasi diskredituoti apšaukdami komunistais ir kitokiais.

Am
name
ri išpr
Vietna

Tok
kiečiai

Kar
silpnir
griaut
sociali

Nar
nis pa

Am
Europ
jo.

Kai
namų,

Kar
la, ka
vas k

Juk
tai eis

Jun
kaltin
rės V.

Bet
Jungt
pasira
kad j
mui V
vo nu

Dak
duoja
priver

Juo

Tie
nizma
nėj A
pasitr
pripai
dabar

Tai
galba
džias,
žmon

Ka
Kubo
čių,
kai a
mui,
kyti.

Ita
pralei
kitas
pat n

Ne

Wa
paste
namų

Tai
esam:
Tai
jimas

Ne
dėl t
agita
dėl t

ti pa
netur

Ka
apsig

ir kad ji ga-

o, kad nėra
revoliucinių
mūsų gady-
tarp Airijos
kilimo Pales-
Kuboj, ara-
joj, hukų su-
Viskas, kas
riežtas nepa-
na tvarka ir
tenkinusiųjų
bandant nu-

gaugėję gera
siekėjų tai tas,
tuose sukili-
žū ne visuo-
apo sukilimo
as nereiškia,
sė sukilimas.
ciams Fran-
jo didelę da-
aktyvių par-
šešimties me-
ientu yra ge-

atsizadėti ne-
kad karas
bus spren-
ties revoliu-
aulinėj eigoj.
naminis pro-
li būti išrau-
visam laikui
mes turėtu-
deliuzijas —
ija. Pietryti-
ne į vieną iš
prieš seną re-
kiek nepage-
vaistydami-
s didėjančiu

uoti,
žto

William L.
amos, nega-
eisių gynėjų
p kitaip pa-
šlykščiausio

ai iš Selmos
okliavo, kėlė
visaip kitaip
gi teigė, būk
ir jos sim-
gi už visas
Komunistai
kitaip rėmę
etus kovoto-

šioj grupėj
et ir drąsina-
tai faktas ir
s”.

nieko naujo.
onieriai bent
nokratinį ju-
diskredituoti
nistais ir ki-

Pastabos

Amerikiečių veiksmai Vietname aiškiai rodo, kad jie nori išprovokuoti karą su Šiaurės Vietnamu ir Kinija.

Toks karas tarnautų amerikiečiams keleriopai.

Karas Pietrytinėj Azijoje nusilpnintų tos srities šalis, sugriautų industriją, sustabdytų socializmo pažangą.

Namie, gamyba pakiltų, biznesas pagerėtų.

Amerikiečiai praėjusio karo Europoje metu labai praturtėjo.

Kai karas eina kur toli nuo namų, tai namai nenukenčia.

Karo krankliams juk negaila, kad amerikiečiai guldo galvas kare.

Juk jie “gina laisvę” ir už tai eis į “dangų”.

Jungtinių Valstijų valdžia kaltina už karą Vietname Šiaurės Vietnamo valdžią.

Bet gi faktas yra faktas, kad Jungtinės Valstijos atsiskak pasirašyti Genevos susitarimą; kad jos užstojo kelią pravedimui Vietname rinkimų kaip buvo numatyta pasitarime.

Dabar amerikiečiai bombarduoja Šiaurės Vietnamą, kad privertus tartis.

Juokdariai, ar ne?

Tie, kurie teigia, kad komunizmas laimėtų visoje Pietrytinėj Azijoje, jeigu amerikiečiai pasitrauktų iš Vietnam, patys pripažįsta, kad žmonės nenori dabartinių valdonų.

Taigi, amerikiečiai ginklo pagalba stengiasi išlaikyti valdžias, kurios jiems patinka, bet žmonėms nepatinka.

Kalbant apie komunizmą, Kuboje juk nebuvo nei kiniečių, nei rusų komunistų, bet kai atėjo galas Batistos režimui, tai atsirado kam sutvarkyti.

Italijoje komunistų partija pralenkia savo narių skaičiumi kitas partijas, bet tenai taip pat nėra nei kiniečių, nei rusų.

Ne kitaip ir Francijoje.

Walter Lippmann teisingai pastebi, kad revoliucijos yra namų produktas.

Tai žmonių nepasitenkinimo esama padėtimi pasėka.

Tai parodo ir negrų bruzdėjimas Jungtinėse Valstijose.

Negrai susbruzdo kovoti ne dėl to, kad kurios nors šalies agitatoriai būtų suagitavę, bet dėl to, kad jiems nusibodo būti paniekintais, išnaudojamais, neturintais pilietinių teisių.

Kas nenori to matyti, tas apsigaudinėja.

J. Y.

Sie dailūs jaunieji šokėjai šoka naują lietuvišką šokį “Ku-ku”. Jį sukūrė įžymus Lietuvos choreografas Juozas Lingys.

Ką Kiti Rašo

Demokratai už karo nutraukimą

Kalifornijos Demokratų Taryba, turinti 70,000 narių, pasmerkė prezidento Johnsono karinę politiką Vietname. Taryba siūlys šios organizacijos konvencijai rezoliuciją, reikalaujant baigti karą Vietname ir ištraukti JAV karines jėgas iš tos šalies.

Dr. John Kenneth Galbraith, buvęs prezidento patarėjas, Harvardo Universiteto ekonomijos profesorius, taipgi smerkia karinę politiką. Jisai sako, “valstybės departamentas laikosi nusenusios, sustingusios” ir netikusios užsienio politikos, kuri sudaro karo pavojų.

Galbraith buvęs JAV ambasadorius Indijai taipgi sako, kad JAV ekonomikai reikalinga prekyba su visomis šalimis, įskaitant ir Kiniją. O prekybai su Kinija reikalingas pripažinimas Kinijos valdžios.

— Vilnis

Kuo istorija nesididžiuos

Nustebintas ir pritrenktas buvo visas pasaulis pranešimu iš Washingtono. Mūsų vyriausybė aprūpino Pietų Vietnamo armiją nelethalinėmis dujomis ir leidžia jas vartoti civiliniame kare.

Amerikiečiai pirmutinai numetė atominę bombą. Šiandien jie pirmutinai atnaujino dujų vartojimą kare!

Visi komentatoriai ir korespondentai teigia, kad dujų vartojimas vyriausiai nukreiptas prieš civilinius žmones.

Kokį barbarizmo laipsnį Pietų Vietnamo karas yra pasiekęs, galima spręsti kad ir pagal kovo 18 d. žinią iš Danango. Ją padavė Anglijos žinių agentūra “Reuters”. Ji tilpo “N. Y. Times”. Ji skamba:

“Pietų Vietnamo lėktuvai puolė artimą kaimą ir užmušė 45 žmones, kurių tarpe buvo 37 vaikai...”

— A. Bimba

Jis susirūpinęs

Popiežius Povilas VI susirūpinęs “pasauliniu nerimu”, sako Vatikano pranešimai. Jis bijas neuztikrinimo, “didelių sambrudzijų”.

Vietnamo krizė ir rasistų siautėjimas Selmoje teikia jam baimę.

Bet vieton ką geresnio daryti, popiežius siūlo “pasimelsti Marijai”.

Maldos silpnuosius kiek apramina, bet neišsprendžia problemų. Dar pasunkina tai. Skubiau imantis spręsti sunkias problemas dažnai lengviau jas išspręsti. Maldos gi delsia tai.

— V. Andrusis

Ponams klerikalams

Kanadiškių klerikalų “Tėviškės žiburiai” (kovo 18 d.)

visaip išniekinę, išplūdę komunistus (visus pažangiečius jie vadina komunistais), garsiai sušunka: “Čia dar nė vienas nepakėlė balso prieš lietuvių tautos pavergimą, naikinimą”.

Betgi, kaip žinia, kai lietuvių tauta buvo pavergta pirmiau carų, o paskui smetonų ir krupavičių, tie mūsų komunistai ne tik protestavo, bet ir visomis jėgomis tai tautai padėjo pavergėjais nusikratyti. Arba, kai su pagalba lietuviškų pasidavėlių Hitleris pavergė Lietuvą ir pradėjo lietuvių tautą naikinti, o “Tėviškės žiburiai” žiburiečiai Hitleriui kojas bučiavo ir padėjo jam tautą naikinti, lietuviai pažangiečiai nesigallėjo jėgų ir pastangų lietuvių tautą išgelbėti. Lietuvoje komunistai išvystė platų partizaninį judėjimą prieš hitlerininkus, daugelis komunistų net ir galvas paguldė. Raudonosios Armijos gretose karo frontuose prieš hitlerininkus, o Amerikos lietuviai pažangiečiai suorganizavo Lietuvai pagalbos teikimo Komitetą ir išvystė plačiausią judėjimą už paramą Lietuvos žmonėms.

Bet šiandien? Šiandien Lietuva nėra pavergta. Šiandien Lietuva gražiai tvarkosi ir gražiai klesti. Niekados pirmiau negirdėtai tempais ji žengia pirmyn pramonėje, žemės ūkyje, moksle, kultūroje, muzikoje, dainoje. Būtų didžiausia beprotė kovoti prieš tai, ko nėra. Sakyti, kad Lietuva ir pavergta ir naikinama, tai reiškia meluoti, jai kenkti. Mes tokiais nenorime būti. Mes tokiais nesame. Jeigu tokiais būti patinka Kanados žiburiečiams, tegu jų dievas jų pasigali. Mums neapeina.

— Laisvė

Renka repatriantus

Vakar dienos “Vilnyje” pirmame puslapyje matėt kablegramą iš Lietuvos, kad ten kauniečiai į savo miesto deputatų tarybą renka ir vieną buvusį emigrantą, didžios pagarbos nusipelnusį Kauno audinių fabriko darbininką, iš Brazilijos grįžusį Stasį Bendžių.

Tai jau antras buvęs emigrantas, grįžęs iš Brazilijos, nusipelnęs tokio didelio Lietuvos darbo žmonių pasitikėjimo. Prieš kelerius metus, taip pat grįžęs iš Brazilijos, Antanas Zokas buvo išrinktas į LTSR Aukščiausiąją Tarybą — parlamentą.

Man, kaip gyvenusiam Brazilijoje, žinoma, labai džiugu.

— S. J. Jokubka

Kur jie dabar...

Vargas Hitlerio bernams, buržuaziniams nacionalistams, kad pabėgdami paskui savo “fiurerį” ne visi spėjo išsinešti savo užrašus.

Dabar, remiantis tais paliktais užrašais, Lietuvoje iškeliama jų kruvini darbai.

Pavyzdin, nacisto Zenono Blyno, kurio jau gyvo nebėra, užrašuose minima 24 pavardės lietuviškų hitlerininkų. (Žiūrėk

ŠYPSENOS

Brangus klausimas

Žmona: “Tu nebemylai manęs”.

Vyras: “Kodėl tu taip manai?”

Žmona: “Tu nebeklausi kodėl, kai matai mane verkiant”.

Vyras: “Todėl, kad tas klausimas per daug man kainavo”.

Per daug atsargiai

Policininkas sulaukė moterį automobiliuje.

“Prašau parodyti leidimą vairuoti automobilį”, pareikalavo jis.

“Aš negaliu suprasti”, teisis moteris. “Ar ką negera padariau?”

“Ne. Bet jūs taip atsargiai važiuot, kad aš pamaniau, jog jūs be leidimo važiuojate”.

Naudos nėra

Žmogus niekaip negalėjo išsiteisinti kunigui, kuris spyrė, kad reikia melstis.

“Malda yra žmogaus išganytoja”, barėsi klebonas.

“Bet gi du trečdaliai žmonių pasaulyje gyvena pusbadžiai, nors jie daugiau už kitus melđžiasi”, atšovė žmogus kunigui.

mūsų bendradarbio P. Vilniečio straipsnį kovo 24 “Vilnyje”.)

Įdomu, kur jie šiandien, kaip jaučiasi kai jų planai parduoti tautą Hitleriui nepavyko?

— L. Jonikas

Tikėsit ar ne?

Metai atgal Toronto priemiestyje Scarborough dūmais užtroško John Michael O’Dea užsidesęs laikraščiams. Jis naudojo žvakės nenorėdamas mokėti už elektrą. Gyveno tik viename kambaryje, nors turėjo 4 kamb. Nebuvo vandens. Senis buvo 83 metų amžiaus.

Dabar teismas padalino keturiems giminaičiams \$183,213 jo paliktų.

Peter Woloszyn, 76 metų amžiaus, buvo sunkiai susirgęs ir pasidavęs ligoninėn. Ligoninėje pasveiko, bet išėjęs iš ligoninės eidamas atsimušė į automobilį ir buvo užmuštas.

Jis gyveno ant Crawford gatvės, Toronte.

Amerikiečiai Vietname norėjo napam bombomis išdegti 25 ketvirtines mylias miško, kur partizanai buvę susikoncestravę, bet gaisrui užsiliepsnojus pradėjęs perkūnas tranšktytis ir lietus užgesinęs ugnį. (Jei taip būtų atsitikę bolševikams, tai viso pasaulio davatkos šauktų, kad tai stebūklas.)

Montrealo žinios

Dalyvaukime Jubiliejinėse Iškilmėse

Ar visi šios kolonijos pažangūs lietuviai ruošiatės dalyvauti ruošiamose šaniose L.L.D. 50 metų sukaktuvėse, kurios įvyks šį sekmadienį Moose Salėje — 3485-a Park ave. (Tarp Sherbrook ir Milton.) Tai bus puikus banketas su prakalbotomis ir garbingais svečiais.

Nepraleiskite šios retos ir puikios progos. Iškilmės prasidės 1.30 v. p.p.

Veikiame dėl Taikos

Sios kolonijos lietuvių taikos komitetas jau keli metai kai gražiai darbuojasi dėl taikos išlaikymo. Neperseniai buvo surūcūsios puikią vakarienę, kuri davė geras pasekmes ir apie kurią dar ir šiandien dalyvavusieji gana gražiai atsiliepią. O 28 kovo turėjo vien moterų gražią sueigėlę, prie kavutės ir užkandžių, pas labai draugiškus ir malonius draugus V. V. Zavišius, jų gražioje rezidencijoje, kur dalyvavo gana gražūs būrys moterų iš skirtingų šio didmiesčio distriktų. Visų dalyvių bendra kalba sukosi apie taiką ir lietuvių moterų tolimesnę veiklą, įtraukiant kuo daugiau naujų narių į "Voice of Women" organizaciją. Šioje sueigėlėje gauta kelios naujos narės ir visa eilė moterų pasižadėjo trumpoje ateityje prisirašyti. Dalyvės atrodė labai patenkintos ir pa-

geidavo daugiau tokių sueigėlių turėti.

Minės Motinų Dieną

Taikos komitetas paskutiniame savo posėdyje, be eilės įvairių reikalų, nutarė ruošti prie Motinų dienos paminėjimo pradžioje gegužės mėnesio, ir vasarą turėti išvažiavimą į laukus. Apie šiuos parengimus vėliau bus plačiau parašyta.

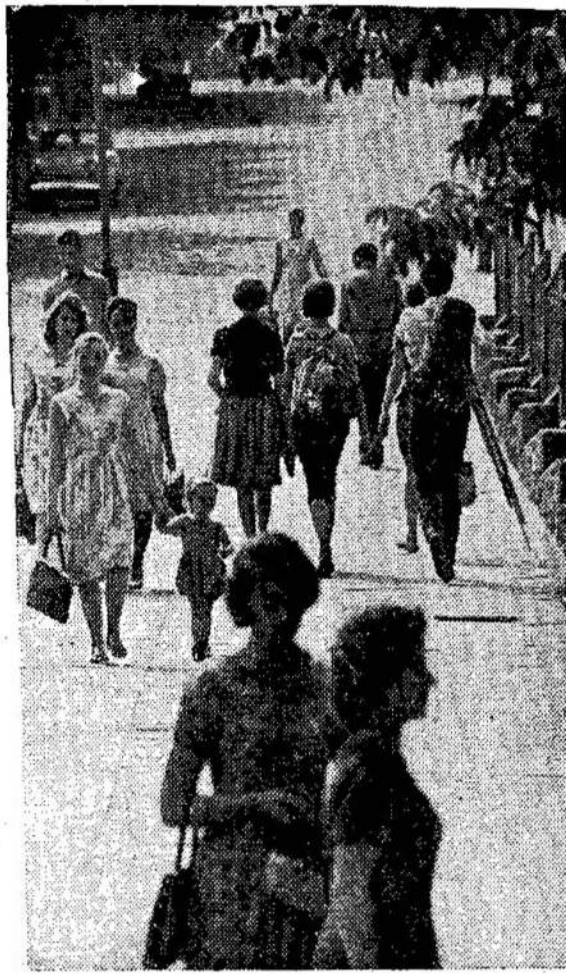
Tiesa, pažymėtina ir tas, kad paskutiniame komiteto posėdyje iš komiteto pasitraukė J. Vilkelienė, kuri iki šiam laikui buvo. Laikiniai jos pareigas iki susirinkimo sutiko eiti Vera Verbylienė.

Mirė Du Tautiečiai

Po neilgos, bet sunkios ligos kovo 28 d. mirė Juozas Žukas, sulaukęs 61 m. amžiaus. Anksčiau gyvenęs Montreale, o paskutinių keliolika metų laikotarpį gyveno S. Jean. T. Lietuvoje liko 3 broliai ir sesutė. Kilęs iš Užupio vienkiamio, Šimonių valsčiaus, Panevėžio ap.

Kadangi buvo viengungis ir neturėjo jokių santaupų nei artimų giminių, nepriklausė jokioms organizacijoms ir mažai palaikė ryšius su lietuviais, tai susidūrė keblumų jo palaidojimui. Dėka jo buvusių artimų draugų pastangoms, buvo surinkta aukų palaidojimui.

Apgailėtini tie žmonės, kurie gyvena sulyg ta diena, nors turi geras sąlygas pasirūpinti sa-

Vilniuje

Ponai, Nejaugi Jūs Rimtai?

Kartais tenka žvilgtelėti Amerikos lietuvių buržuazinių nacionalistų spaudos puslapius. Ir ko tik jie ten neprirašo! Jiems Kauno Hes ir Elektrėnai — gryna komunistų propaganda. Lietuvoj visai nebelikę jauvo ateitimi.

Kovo 31 d. taipgi po sunkios ligos mirė senos kartos tautietis Stasys Sabeckas, sulaukęs 76 metų amžiaus. Paliko dideliame liūdėsyje savo žmoną, sūnų ir sesutę Jungtinėse Valstijose. Iš Lietuvos kilęs nuo Simono.

Abiems velioniams amžina ramybė, o likusiems artimiesiems gili užuojauta.

Išvyko į Meksiką

Feliksio Spaičio žmona išvyko į Meksiką aplankyti savo sūnų ir pažįstamus. Kaip ilgai ji ten bus neteko sužinoti.

Linkiu gražiai praleisti laiką.

K.

NAUJA MOKYKLA

Kėdainiai. — Chemikų mieste prie Nevėžio įvyko iškilmingas 1,072 vietų vidurinės mokyklos atidarymas. Tai antroji vidurinė mokykla, išaugusi čia pasaraisiais metais.

Naujosios mokyklos klasėse pastatyti nauji Pa. evėžio baldų kombinato pagaminti mokykliniai suolai, moderniškai įrengti keturi kabinetai, dvi erdvios salės.

Anglijos Cambridge universiteto mokslininkas teigia, kad moteris, kurios naudoja tabletes nuo pastojimo, daugiausia kritikuoja vyrus.

(Žinoma, gera jiems kritikuoti, kai jiems nereikia nešioti kūdikius.)

nimo: visas išvežtas plėšiniuosna ar Sibiran. Lietuvoje trūksta laikraščio popieriaus ir kvietinių milų! Visko čia neišvardinsi — trūksta ir trūksta. Bet štai atvažiuoja Tarybų Lietuvos turistai, patys pamato, įsitikina, sugrįžę duoda atkirtį šmeižikams.

Manote, kad po to šitie ponai — "Lietuvos reikalų specialistai" — susigėsta ir nutyla? Anaipol. Jie, tenka pripažinti, kartais pasižymi išradingumu. Nepavyko vienoje srityje apgauti, jie veržiasi kiton.

Mėgiamiausias buržuazinių nacionalistų melo arkliukas — įvairūs Tarybų Lietuvos gyvenimo kultūros barai. Štai, sakysim, literatūra. Tie tūkstantiniai poezijos ir prozos tiražai, kurie žymimi kiekvienos knygos metrike — melas ir komunistų fantazija. Nesvarbu, kad iš tokių jų žodžių juoktųsi kiekvienas Tarybų Lietuvos skaitytojas. Juk reikia kuo nors pateisinti buržuazinių nacionalistų laikraščių tiražų nuolatini smukimą, žurnalų bei almanachų bankrutavimus bei skurdų negausių grožinės literatūros knygų vegetavimą.

Buvę buržuazinės Lietuvos šulai viename ar kitame laikraštyje kartais mėgsta padūsauti apie "auksinę praeitį". Tai bent buvusi laisvė! Tai bent klestėjo literatūra, o literatai gyveno kaip inkstai taukiuose. Jie net nemirksėdami parašo tokius žodžius ir patys džiaugiasi: tai bent pasakyta! Tik savo teiginių šitie ponai nemėgsta paliustruoti faktais. Tai būtų jų nenaudai. O tokių faktinių perliukų pilna jų pačių buvusioje spaudoje. Štai vienas toks tyruose šaukiančio balsas papuošė savaitraščio

"Diena" 1935 m. Nr. 51 puslapis:

"Pasiturinčioji, išleisk mano eilėraščių rinkinį — įsigysi amžinai nuosirdų draugą! Kaunas, Zaliakalnis, bil. 13242".

Panašius "laisvo gyvenimo poetus" neretai medžiogavo įvairūs šarlatanai, kuriems buržuazinėje Lietuvoje iš tikrųjų buvo neregėta laisvė. Štai toje pačioje "Dienoje" (1931 m. Nr. 13) buvo atspausdintas sekamas skelbimas:

"Skubėkit! Skelbiu trečią ir paskutinį kartą! Jauni — nepripažinti poetai! Rašykite slapvardę, pavardę, adresą ir siųskite savo kūrinius (poezija bei proza). Pakankamai surinkęs medžiagos išleisiu knygą, kurią pavadinsiu: "Nepripažinti poetais"...

Panašių skelbimų galima paticuoti nemažai. Visi jie šiandien skamba labai anekdotiškai. Anekdotiškai atrodo ir už okeano besislapstančių ponų bei Vatikano radijo komentatorių teiginiai, kuriuos jie platiną labai rimtomis veidų išraiškomis.

Tų ponų tendencijos pilnai suprantamos: jie vykdo savo "bosų" įsakymus. Tik neaišku, ar jie rimtai įsitikinę savo išmislais ir šmeižtais? Ponai, jūs labai juokingi. Tik ar negalėtumtėl tyliu krėsti šposus? Berėkdami galite užkinti.

J. Chlivickas

Mechanizatorių Gretos Gausėja Rokiškyje

ROKISKIS. — Gausi buvo antroji 1964 metų laida Pandėlio mechanizacijos mokykloje. 103 jaunuoliai įsigijo traktori-ninko specialybę. O iš viso per metus mokykla paruošė 283 mechanizatorius.

Prieš keletą metų įsteigta mechanizacijos mokykla tapo stambia kadru kalve kolūkiniam kaimui. Rokiškio, Zarasų, Biržų, Kupiškio bei kitų rajonų kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose dabar plieno žirgus valdo 1,126 mechanizatoriai, kelialapį į gyvenimą gavę Pandėlio mechanizacijos mokykloje.

Mokykla plečiama. Netoli Skaistės ežero statomi nauji mokymo korpusai, erdvūs bendrabučiai ir kiti pastatai. Naujoji mokykla ruoš dvigubai daugiau mechanizatorių, negu dabar.

Burmoj suvalstybinamos privatiškos mokyklos. Taipgi valstybė perima savo žinion aliejaus šaltinius.

Jungtinėse Tautose yra manoma, kad generalinis sekretorius U Thant imsis iniciatyvos atsteigimui taikos Vietname.

Birmingame, Alabamoje, piktadariai išsprogdo negro namą.

Kiek laiko atgal tame mieste buvo atrastos 6 užtaisytos bombos.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnouru pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VL 4-4860

Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

J. PAUKSTELIS

Netekėk Saulele!

Apsakymas

(Tąsa)

Sunsnuikiai! Bet kur jo protas tenkintis kažkokio tariamo lietuviško ministro žodiniu pasakyrimu. Ką dabar reiškia lietuviški pasakyrimai? Bematant čiupo telefono ragelį, tik tuo momentu kambarin įskrido du labai žvalūs vokiški pareigūnai. Vienas kariškis — sausas, ilgas, kaip grebėstas, kitas civilis — trumpas, su žaliom kojinių ant trumpų storų blauzdų.

— Heil Hitler! — ranką aukštyn iškelęs, riktelėjo pirmasis.

— Heil Hitler! — taip pat ranką pakėlęs, atsiliepė Margevičius.

Trumpasis (vertėjas) lietuviškai paaiškino, jog ponas viršininkas turįs laimės matyti vokiečių civilinės valdžios atstovą — poną zonderfiurerį.

— Labai malonu! — nudžiugo viršininkas. — Prašom sėsti, ponas zonderfiureri. — Pastūmė jam didžiulį odinį fotelį, pats prisėsdamas ant paprastos kėdės.

— Kuo aš galiu būti naudingas ponui zonderfiureriui?

Zonderfiureris, išgirdęs viršininką kalbant vokiškai, išpūtė akis.

— Jūs kalbate vokiškai? O-o, tai puiku! Tai labai puiku! Jūs, tur būt, gyvenote Vokietijoje? Taip — jis turėjęs laimės gyventi Vokietijoje. Tik labai gaila, kad vokiškai jis kalbės silpnai.

— O-o, ne ne! Jūs kalbate puikiai.

Zonderfiureris ir savo vertėjui paaiškino, kad herr kreisleiteris vokiškai kalbės puikiai. Jis su kreisleiteriu norėjęs nedelsiant susipažinti, nes teksią kartu labai daug dirbti. O visų svarbiausia šiuo momentu — tai atstatyti bolševikų sužlugdytą ūkį apskrityje ir nedaryti jokių ceremonijų su žydais. Bet dėl pastarųjų netrukus būsianti platesnė instrukcija.

— Na, aš linkiu jums, ponas viršininke, geriausios sėkmės! — tarė atsistodamas.

Visą laiką tik nuolankiai galvą linksėjęs, viršininkas dabar tarė:

— Atsiprašu, ponas zonderfiureri, aš į jus su nedideliu prašymėliu. Atitinkamą pasakyrimą aš, kaip apskrities viršininkas, iš lietuviškos valdžios organų turiu. Tačiau būtų labai netikslu ir nelogiška neturėti tokio pat skyrimo iš vokiečių valdžios, todėl...

— Suprantama, — nutraukė jį zonderfiureris. — Tokį pasakyrimą jūs būtina! Privalote turėti. Ir po valandos jūs jį turėsite. Iki pasimatymo, ponas viršininke. Heil Hitler!

Lygiai po valandos vokiška-

sis pasakyrimas jau gulėjo ant Margevičiaus stalo.

Dabar jis tvirtas ir nepajudinamas! Juk reikia žinoti, ką šiuo metu reiškia vokiškas raštas su antspaudu ir vyresniojo parašu. Ir jokie piemenys, kurie čia laksto su baltais raiščiais, nedrįs pakisti jam kojos!

Margevičius dar labiau įsitvirtino viršininko kėdėje, pakvietęs zonderfiurerį pas save į butą ir pavaišinęs. Kreisleiteris esąs puikus žmogus. . . juo galima visai pasitikėti!

Įsitvirtinęs tarnyboje, šiek tiek aptvarkęs apskritį, čiupo tvarkyti savo ūkinius reikalus.

Dėl išvežiotų, suslėptų pas žmones gyvulių, geresnių ūkiškų rakandų ir kitokio turto nebuvo sunkumo — per dvi dienas žmonės patys viską gražino į Kervesius. Bet su naujakuriais — su tais tai jautresnis dalykas. Sudarkė laukus, prikreikė visokio šlamšto, kiti net trobpa laikės jau pradėjo statytis!

Sekmadienį parvažiavęs, liepė visus sukviesti.

— Na, kaip gyvenate, vyrai? — mandagiai pradėjo ponas.

— Kaip čia gyvenasi?

— Ponas geriau žinai.

— Braškame.

Ponas surimtėjo.

— Ką gi — laikai keičiasi.

Visa, kas buvo, ant šono griuvo. Po savaitės vokiečiai, tur būt, Maskvą paims.

— Gal ir paims. . .

— Sukviečiau jus, vyrai, pasakyti, kad nuo šios dienos pradėtumėt kraustyti. Ką gi — pagyvenote beveik metus, užtenka.

Vyrai nuleido galvas, tyli.

— O kaip su pasėliu, ponas?

— Išdrįso paklausti vienas.

— O kaip jūs manote?

— Juk mes pasėjome, dirbome.

— Taip, sėjote, dirbote. Bet kas jus prašė sėti dirbtį mano žemėje? Aš neprašiau.

— Ką, ponas, mes juk nevo-gėme. . . toks buvo valdžios įstatymas.

Sutruksėjo pono skruostas.

— Bolševikų įstatymas! Bet apie tai pakalbėsime vėliau. O dabar, vyrai, tučiuojau nusi-kraustykite. Tučiuojau — kad man neliktų nė ženklo. Taip, vyrai! Pridarėte man nuostolių, nemalonumų. Užtenka!

Naujakuriai skirstėsi nusi-minę ir pasipiktinę.

— Matai, kad užrietė galvą!

— Maskvą paims. Pažiūrė-sime, kaip dar paims!

— Nieko nepadarysi, jo ran-kose dabar visa apskritis.

Tėvui įėjus į vidų, Irena už-sipuolė (ji visą laiką klausėsi, ką jis su žmonėmis kalba):

— Man rodos, tėtė, vis dėlto neteislingai. Juk jie dirbo — arė, sėjo — įvairius nusipiauti

reikia jiems duoti.

— O tu nesikišk ne į savo reikalą! — pyktelėjo tėvas. — Na taip! Atsimink, kad visokiais išsišokimais jau pakankamai pridarei mums nemalonumų!

— Kokiais išsišokimais?

— Nėra jokio noro man dabar tau aiškinti!

Ir užsitrenkė savo kabinete.

— Dieve — išsišokimais!

Kokiais išsišokimais? Ką gi aš blogo padariau?

— O —

Mieste paėjo gandas (valdžia tyčia jį paskleidė), kad suimtieji — virš šimto žmonių — išsiųsti į darbus — į Kauną ir dar toliau. Kilo nerimas: kodėl taip slaptai, jei į darbus? Kodėl neleido jiems nieko pasiimti? Kodėl nieko apie tai nepranešė jų artimiesiems? O kaip labai tyliai jau snibždėjo, kad naktį visus suimtuosius Nainių miške sušaudė.

Nerimas didėjo.

Vieną dieną Marijonai pranešė, kad pats apskrities viršininkas liepęs tučiuojau ateiti pas jį į istaigą.

— Neisiu! — tarė sau. — O ko aš ten eisiu? — (Iš valgyklos ją nuo pat pirmos dienos atleido.) Bet paskui, pagalvojusi, kad ji niekam nieko blogo nepadare ir bijoti nėra ko, apsilvilkė išeigine suknele, išėjo.

— Mikeliūnaitė Marijona? — kažkokius raštus kilodamas, paklausė viršininkas.

— Taip.

— Toji pati, kuri čia valgykloj šeimininkavai?

— Taip.

— Skundų prieš tave yra.

Sako — labai jau gerai bolševikus šerdavai.

— O kas čia blogo, kad šerdavau? Bile tik sau neglemžiau, kaip kiti glemžia, — tarė.

— Kur žmogus dirbi, ten ir stengiesi, kad būtų gerai.

— Taip taip. Bet jei kas per daug taikstėsi prie bolševikų, tiems dabar kvepia nekaip.

— Tai ką, — užsidegė Marijona, — gal areštuoti norite mane? Areštuokite, aš nebijau — aš niekam nieko blogo nepadariau!

— Palauk palauk, — paplo-nino balsą viršininkas, supratęs, kad gąsdinimu gali nieko nepašėsti, — kam areštuoti? Aš kaip tik padėti tau norėjau, o ne areštuoti. Sakau — skundų yra, gali susilaukti nemalonumų. O kam tai reikalinga? Gir-dėjau — gyvulius myli, dirbti netingi — juk, rodos, pati Skausgaliuose pas Morkų tarnavai — Mikeliūnaitė Marijona?

— Aš.

— Taigi. O kad išvengtum nemalonumų, geriau pasakius — kad niekas nesikabinėtų, netampytų be jokio reikalo — štai ką aš pasakysiu: eik pas mane į ūkį tarnauti.

— Tarnauti?

— Prie gyvulių. Ten būsi kaip pas dievą už pečiaus — niekas nei matys, nei žinos. Man karves prižiūrėsi, šersi penkiolika žaliųjų veislės. Už-mokėsiu gerai. O jei nepatiks — galėsi nebūti.

Marijona vos susilaikė nežė-rusi: tai ką, man pavalkus kaip pas Morkuvienę nori užmauti?

— Bet pagalvojusi, kad "niekas nei žinos, nei matys", suminkstėjo.

— Žinoma, kad šiais laikais geriau su gyvuliais turėti reikalą, negu su žmonėmis.

— Tai sutinki?

— Ką darysi nesutikusi? Be darbo juk nebūsi.

Kitą dieną Knybė Jurgis išsi-vežė ją į Kervesius.

Netekėk, Saulele!

Tą rytą lyg tyliau ir paukšteliai čiulbėjo, volungė aukštai liepoje, gegutė sode. Tik neramiai losnojo šunys, būbavo gyvuliai, į lauką varomi.

Kluonais ir daržugalėmis ten ir atgal bėgiojo žmonės. Persigandę, bailiai žvalgydamiesi.

— Nušovė! Abu nušovė! Guli kieme kruvini!

— O Jėzau!

— Neprieteliai!

Tie balsai tokie klaidūs skambėjo miglotą rytmetį ir atsiliepė kažkur.

Štai gatvės viduriu bėga kryvuliuoja senoji Garbštienė.

Staiga sustoja, atsigręžia į tekančią saulę, — o saulė tekėjo raudona, graudi.

— Netekėk, saulele, žmogžudžiams, tironams, nešviesk jiems!

Susiskėryčiojo rankomis, lyg ir kokį kryžiaus ženklą padarė ir vėl bėga pasklundomis, tartum vėtros nešama, tartum pablūdusi.

Kitame sodžiaus gale: ui-ui! vyruti mano, galvele mano! — jaunoji Simėnienė pravirksta.

Jos balsas, skardus, graudus, aidai pasiūbuodamas ir atsiliepia anoj pusėj upės.

Gale trobelės po kryžiumi Tankūnienė klūpi. Rankas susiėmusi, sausą pailgą veidą aukštyn pakėlus, — it sopulingoji. Pro šalį bėgantys tik pasižiūri į ją bailiai. Ar ji už nužudytus Bernotus meldžiasi, ar už savo Karolį, kurį dar vakar laukugalėje baltaraiščiai paėmė. Bet, sako, Karolis suvaręs jų vienam akmens skeveldrą į galvą ir pabėgęs.

Bernotai gulėjo gale trobelės krauju klane. Ji kniūbsčia — lyg žemę bučiuodama, kaip bučiuodavo ją gyva būdama; jis aukštelininkas, rūstus, vieną ranką aukštyn pakėlęs, — tarsi grūdomas tiems, kurie kruvina žemę. . .

Į juos pažiūrėję, žmonės slinko atgal tylūs, susigūžę, sopulio ir baimės iškreiptais veidais.

Ton pusėn dūlino ir senis Morkus. Rudinėn įlindęs, susitraukęs — kche, kche! Tik nuo kryžkelės pasuko jis į lauką, kur dobilenoje pririšti arkliai. Dulindamas pro Bučo trobelę, girdi — moterys šneka:

— Ir Morkiukas šaudęs, ir Morkiukas!

— Užsiaugino sūnų — vienturtį! Žmogžudį užsiaugino!

Morkui lyg kas galvon būtų davęs per patį momenį: akys tik autavaravo, kojos susipy-

nė. Juozukas jau trečia diena, kai išėjo su šautuvu iš namų ir negrįžta. Nenorėjo leisti, priemenėn išlėkęs, net grasino: sėdėk, aš tau sakau! Bet močia — toji piktoji dvasia — ant jo šoko, kaip pasiutusi, neunkšk, neunkšk! Vaikas tėvynės ginti eina, o tu dar unkšti, kaleni dantimis kaip šuo! "Tik tu, Juozuk, nelisk pirmas, — mokė. — Tegul kiti lenda. Tu būk gudresnis". — Ir išėjo — neklausė tėvo! O dabar štai kaip jis tėvynę gina! Štai tu, pasiutėle! Morkaus sūnus! — Ir Morkus vos velkasi. Pakinkliai, rankos dreba. Tik staiga vėl girdi:

— Pas Rulį nueina! Pas Rulį, į pamiškę! — šneka Bučo kieme.

— Viešpatie, negi ir ji?!

— Sako — visus iššaudysią — nė vieno nepaliksią, kurie su bolševikais kartu eję!

Morkus žvilgteri į žento sodybą — nagi nueina trys, nulinguoja pagrioviu. Ir jam pasirodė, kad ten ir Juozukas linkčioja — lyg nosim kelio ieškodamas — visai kaip močia.

Suunkstė senis skaudžiai iš pilvo gilumos ir pasileido paknopstom per lauką. Lekia, ritasi, per ežias, per velėnas, be-matant užduso, nuo kaktos prakaitas ėmė piltis, rudinės skvernai paimiojasi tarp kojų. Sugriebė pagriovį gulintį pagali: užmušiu! Sudavė pagali į žemę — pagaly pertrūko. Pabėgęs sugriebė kitą: galvą suskaldysiu!

Ruliai buvo ką tik atsikėlę. Ji ant lovos krašto mažąjį žindė, jis vienmarškis, susivėlusiais gaurais, kojas avėsi. Perkūnas — pramiegojau! Tik žvilgteri — pro daržiniukės galą pasigūždamį beatlekią trys su šautuvais. Ar griausmas čia dabar juos? Rulys, nė nebais-ges ausis, puolė pro duris: kad vidun jų velnias nesuneštų — pačios neišgąsdintų! Bet nebesuspėjo — visi trys suvirto į vidų.

— Stok! Rankas aukštyn!

Rulys žiūri į atkištą šautuvo vamzdį, lyg netikėdamas, jog tai jam. Tuo tarpu vienas pokšt į žandą.

— O jėzusmarija, tai už ką!

Kitas vėl pokšt.

— Štai už ką! . . .

— Kas, ar plėšikai esate, kad mušatės, vos įjė? — sukriokė nesavu balsu Rulys, sprandas ir akys staiga pritvino kraujo.

— Tylėk! — suriko baltaraištis ir vėl pokšt.

Rožytė ėmė spiegti; vaikas taip pat.

— Nelisk! — dar klaidiau rėkė Rulys; žvilgterėjo į pačią ir griebė iš pasuolio kirvį. — Dabar lįskit! Žūsiu aš, bet ir jūs gyvi neišliksit!

— Padėk kirvį!

— Padėk, jei nenori būti šaltas!

— O ko jūs puolate, nieko nesakę, ar žvėrys esate?!

(Bus daugiau)

Iš Sūnų ir Dukterų Draugijos Veiklos

TORONTO. — Praėjusį sekmdienį įvyko Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos susirinkimas. Čia nors trumpai aprašysiu, kas tame susirinkime buvo.

Iš valdybos ir komisijų raportų buvo matyti, kad kuopa gerai verčiasi ir gali mokėti skolas. Svetainės komisija veda darbą labai gerai. Draugas Zulus prie savo raporto pridėjo, kad draugas P. Gutauskas labai stropiai prižiūri salę ir dėl to lengvai ji išnuomojama įvairiems pokyliams.

Kaip jau buvo anksčiau rašyta, kad šiame susirinkime bus tesiamos diskusijos dėl pomirtinio fondo, tai taip ir buvo. Po diskusijų susirinkimas didžiuma balsų pasisakė, kad pomirtiniai išmokėjimai būtų sumažinti, kad tokiu būdu atliktų pomirtinį fondą nors dalinai.

Nutarė turėti susirinkimus vasaros metu šiojią dieną.

Šeštadienį draugija turėjo banketą, kuris gražiai pavyko ir paliko kuopai nemaža naudą.

Nauju kontrolierium išrinktas J. Martinonis.

Iš Moterų Klubo

Toronto Lietuvių Moterų Klubas turėjo savo susirinkimą tuoj po Sūnų ir Dukterų Draugijos susirinkimo. Šiame susirinkime dalyvavo nedaugiausia narių. Tačiau susirinkimas buvo gana įdomus.

Klubo pirmininkė draugė Rukienė išdavė raportą iš atsibuvusio klubo parengimo. Kovo aštuntos paminėjimas praėjo labai gražiai ir narės patenkin-

tos puikia kalba, kuri buvo pasakyta dienos klausimais.

Kalbant apie šį parengimą, klubietės išreiškia širdingą ačiū svetainės komisijai už tai, kad leido naudotis svetaine veltui, kitaip būtų buvę nuostolių.

Buvo skaitytas laiškas nuo Senior Women Committee for Pension Increase. Prie atsiūkimo buvo blankos dėl parašų rinkimo. Draugės pasiėmė blankas parinkti parašų.

Klubas paaukojo Taikos komitetui \$10.00.

Nutarta kitą susirinkimą turėti su vaisėmis.

Korespondentė

Ligoniai

Pastaruoju metu susirgo Ernesta Butcheraitienė, Morta Pliečenė, A. Juozaitis.

Reporteris linki jiems greitai pasveikti.

Rep.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

V. Bulzgyis, Bradford, Ont., lankėsi LB raštiniėje ir pridūdamas paskelbti viešą padėką paaukojo \$2.00.

P. Gutauskas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Leimono \$1.00 aukų.

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisiuntė užuojautų paskelbti.

V. Labunaitis, St. Calixte, Que., atnaujino prenumeratą į Lietuvą ir paaukojo \$1.50.

J. Shapron, Philadelphia, Pa., atnaujino dvi prenumeratas į Lietuvą ir prisiuntė \$1.00 aukų.

J. Astylienė, Hamilton, Ont., prisiuntė nuo hamiltoniečių rėmėjų \$7.00 aukų.

J. Rudzevičius, Toronto, už-

siprenumeravo LB ir paaukojo \$1.00.

P. Kisilienė, Montreal, prisiuntė naują prenumeratą ir užuojautų paskelbti. Užuojautų paskelbimo reikale gražiai pasidarbavo Vickie Vaitekenienė.

Vienas tautietis paaukojo \$25.00.

W. Savickas, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo R. Purlio \$1.00 aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo Lietuvio \$1.50 aukų.

A. Byras, London, Ont., atsinajino sau ir į Lietuvą prenumeratą.

M. Berškienė, Toronto, užrašė naują prenumeratą.

E. Bulzgienė, Bradford, Ont., skelbdama viešą padėką, paaukojo dėl LB paramos \$5.00.

A. Gužauskienė, Toronto, pridavė užuojautį paskelbti.

Jonas Joneka, Toronto, kiek pagerėjęs sveikatai ir laikinai paleistas iš ligoninės lankėsi LB raštiniėje ir paaukojo \$10.

J. Casco, Chicago, R. Antanavičienė ir V. Strazevičius, torontiečiai, atnaujino prenumeratas į Lietuvą ir paaukojo po 50 c.

Patys atsinajindami prenumeratas paaukojo:

J. P. Malinauskas, Fairport, N. Y., 50 c.;

M. Šimonienė, Toronto, \$1;

J. Ramoška, Toronto, \$2.00;

J. Masys, Montreal, \$1.00;

M. Riskevičienė, Brooklyn, N. Y., 50 c.;

M. Paužienė, Toronto, \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Įvairenybės

Iš Klumpių Istorijos

Kas yra seniau buvęs žemaitijoje, be abejo, atsimesna ir medines klumpes. Jos čia, ypač vakarinėje dalyje, buvo tradicinė avalynė šlapio pavasario ir rudens laiku. Seniau žemaičiai klumpes dėvėdavo ne tik prie darbo, bet, jomis apsiavę,

vykdavo į turgų, svečiuosna į pasilinksminimus.

Pirmą kartą lietuviai su klumpėmis susipažino 18-tojo amžiaus pradžioje, kada didžiojo šiaurės karo metu siautęs maras nusiaubė Lietuvą. Mažojeje Lietuvoje teliko tik trečdalis gyventojų ir todėl Fridri-

cho 1-jo įsakymu į čia buvo at-

kraustyta kolonistų. Netrukus, po 1710 m., į Mažąją Lietuvą privažiavo daug šveicarių, kurie atsivežė klumpes. Iš čia jos perkeliavo ir į Žemaitiją.

Yra žinoma, kad maždaug 1850 m. klumpės pasirodė Plungės apylinkėse. Ir Plungė pasidarė maždaug klumpių centru.

PARDUODAMA

Springhurst Beach, žiemai ir vasarai paruošti gyventi:

Svečių namas 5 miegamų kambarių;

Apartmentas 2 miegamų kambarių;

Vasarnamis 2 miegamų kambarių.

Tik 500 jardų nuo Georgian Bay puikių maudynių.

Kaina \$24,000. Pusė įmokėti, o kita pirmas morgičius.

Taipgi turime pardavimui kelis sklypus (lotus) 250' x 250' po \$750 ir daugiau. Privatiškas pardavimas. Kreiptis telefonu:

277-3759 — Toronto; Sekmdieniais 248-2992 — Stayner, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiamo naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Lilia Flower Shop

622 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto

Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111

Res. — CL. 1-0651
Toronto

Akių ir Akinų Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po pietų uždaryta
Antradi. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W.

Tel. LE. 5-6400

Toronto, Ont.

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinus žiedus ir kt.